

Hjort og landbruket – skadedyr eller ressurs ?

v/ Christian Rekkedal
landbruksdirektør

1

Kostar hjorten meir enn han smakar ?

- **Aktuelt spm dei siste åra,
i forhold til:**
 - **Jordbruk**
 - **Hagebruk**
 - **Skogbruk**
 - **Bygdeturisme**
 - **Utmarksnæring**
 - **Trivsel ved jakt/fritid**
- **”Kven må yte”**
- **”Kven får nytte”**

2

Beiteskader på jordbruksareal

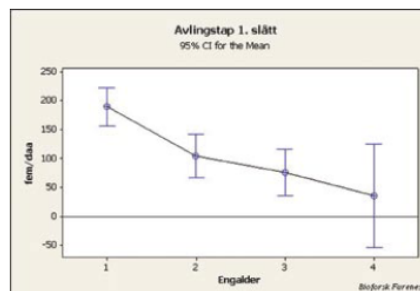
- Forsøk i regi av Bioforsk m.fl.
- Til dels store tap, 400 kr/daa, stor variasjon
- Den beste enga mest utsett
- Direkte avlingstap

3

Beiteskader på jordbruksareal

- Forsøk i regi av Bioforsk m.fl.
- Til dels store tap, 400 kr/daa
- Den beste enga mest utsett
- Timotei er populært
- Direkte avlingstap
- Kvalitetstap
- Størst tap på ny eng
- Oftare fornying av enga
- Stor variasjon mellom bruk og teigar

Dessutan: Smitteberar av "hjerneorm", som går på sau

4

Beiteskader i hagebruket

- Døme frå Grinde
- Total rasering der det skjer
- Etableringskostnad på ca 20 000 kr/daa
- Avlingstap i 3 - 4 år

Hjortegjerde ?

- Omsyn til kulturlandskap og friluftsliv ?
- Nabosamarbeid ?
- Kostnad ?

5

Hjorteskader i skogen

- Hjorten likar granfelta
 - Vinterlokalitet: "Hus under kvar busk" + mat
- Yngste trea med tynnaste borken
- Redusert kvalitet og kvantitet
- 38 bestand i Fjaler:
 - middels tap på 2100 kr/daa
 - 40 % av rotnettoen
- Stor variasjon
- Likevel større inntekt frå hjorten enn skogskader (ikkje medrekna anna skade)
- Kan motverke skadar med innslag av lauvskog ? (osp, selje og rogn)

6

Hjortestamma er ein ressurs

Kjøttverdi

2007:

10500 dyr * 50 kg/dyr * 60 kr/kg =

31,5 mill kr

7

Hjortestamma er ein ressurs

Jaktverdi = minst kjøttverdi

Tilsvarar 3000 kr/dyr

8

Hjortestamma er ein ressurs

Opplevingsprodukt

Jakt + kjøt + overnatting +
guiding + transport + + +
3-4 ganger kjøtverdien ?

9

”Yte kontra nyte” ?

- Dei som driv landbruk held hjorten med mat
- Interessekonflikt mellom aktive gardbrukarar og dei som (først og fremst?) er ”jaktbønder”
- Vinterlokalitetar kontra Jaktlokalitetar
- Storvald gir betre ressursfordeling
- Må ta ”klagene” frå dei aktive bøndene på alvor
- Må kompensere til dei som yter mest

10

- Hjorten er heilt klart ein ressurs
- Men: Forvaltninga må ta meir omsyn til dei som opplever han som ei plage